

۲۰۱۸/۰۱/۱۴

انجنیر سلطان جان کلیوال

د داعش (ISIS) جنگیالی ډله چا را منځ ته کړیده؟

دی پوښتنی ته ډیرو څیرونکو او د نړی بیلو زمامدارانو او سیاست والو په بیلو وختونو کی ځواب ورکړیدی او د ځواب ورکونکو لویه برخه په دی باور ده چی دا ډله د امریکا د متحده ایالاتو د استخباراتی اداری (CIA) له خوا، په منځنی ختیځ کی د خپلو گټو د تامین د پاره جوړه کړی او را منځ ته کړیده. د دی ډلی د جوړیدو په هکله د نړیوال ریسرچ اداری Global Research چی د نړی په ډیرو هیوادونو کی څیړنیز مرکزونه لری، د بیلا بیلو لارو له مخی د نړی د مهمو بیښو په هکله معلومات را ټولوی، داسی وایی: « زمونږ څیړنی داسی و ښای چی د امریکا د متحده ایالاتو دولت د القاعدی او داعش تروریستی ډلی را پیدا کړیدی. (America created Al – Qaeda and ISIS Terror Group) »

دی موسسی د ۲۰۱۴ م کال نه د داعش د ډلی د را منځ ته کیدو په هکله خپل څرنیز کار پیل کړی او د ۲۰۱۷ د نومبر د میاشتی په (۸) مه نیټه یی د خپل کار نتایج د یو ه را پور په بڼه په خپل ویبسایت کی (globalresearch.org) خپاره کړیدی. زه به په لنډ ډول د دی راپورځنی ټکی د تاسوسره شریک کړم.

په دی را پور کی راغلی چی متحده ایالاتو د ساره جنگ په ټوله دوره کی په دی کار کاوه چی په دریمه نړی کی په څه ډول هم د کمونیستی افکارو او هم د نیشنلیستی مفکوری د پر مختگ او انتفال مخه و نیسی؟ د امریکا سیاستوال په مجموع کی په دی سره راضی شول چی دی هدف ته د رسیدو ډیره موثره، اسانه او ارزانه لار داده چی د دی دواړو مفکورو د انتشار د مخنیوی د پاره د اسلام د سیاسی فعالینو د افراطی - احساساتی طرز تفکر نه گټه او چته شی. د همدی پلان له مخی امریکا و کولی شول چی د لومړی وار د پاره د (۱۹۷۰) لسیزی په اوایلو کی لومړی په مصر او بیا په نوری عربی نړی کی د اخوان المسلمین د افراطی ډلی په ذریعه تر ډیره حده هم د کمونیستی افکارو او هم د ملی افکارو د خپریدو څخه مخنیوی وکړی. همدارنگه امریکا په څرگنده توگه په اندونیزیا کی د ډاکټر سکارنو د ملتپالنی د مفکوری د خپریدو په وړاندی د سرکات (Sarekat) افراطی اسلامی ډله تقویه کړه او په پاکستان کی یی د جماعت الاسلامی تروریستی ډله د ذوالفقار علی بوتو د حکومت په وړاندی چی د چینی کمونیزم د لاری پیروی کوله د حمایی لاندی ونیوه. (د همدی ډلی په مرسته یی د افغان اسلامی افراطی عناصرو په استعمال سره د سردار

محمد داود په مشرۍ د افغانستان جمهوریت ته هم په لومړیو وختونو کې لاسونه را اوردې کړل، خو ادامه یې ځکه ور نکلله چې داودخان څه موده وروسته په خپل شوروی پلوه سیاست کې تغیر راوست. څیړونکي)

راپور زیاتوی چې له یاده ونه باسی چې د امریکې د (CIA) سازمان په (۱۹۸۰) ومه لسیزه کې، عثامه بی لادن هم را وزیراوه او د هغه مربوط تروریستي سازمان القاعده یې هم د سینی په شیدو وروزه. د القاعدې د ډلې په هکله د انگلستان د خارجه چارو وزیر روبین کوک (Robin cook) د هغه وخت پارلمان ته و ویل: «د القاعدې ډله بی له شکه د غربی استخباراتو زیږنده ده، چې په لنډ وخت کې به په زرگونو افراطی مسلمان ځوانان په خپله غیره کې را ټول کړی او د سعودی عربستان په مالی مرسته به د پاکستان د اسلامی دولت له جغرافیې څخه، په افغانستان کې د شوروی دولت ته ماتې ورکړی.»

راپور زیاتوی چې د امریکې دولت د القاعدې سره همیشه د مینې - کرکې (Love-hate) رابطه ساتله. امریکای سیاستوالو اسلامی افراطیونو ته د یوې گرمې وسلې په سترګه کتلې دی چې که مخه یې بلې لورته وی، خو د دوی په ګټه به استعمالیږي او که مخه یې د دوی لوری ته شوه نو بیا یې له منځه وړل ضروری ګڼي. د القاعدې تروریستي ډله چې همدوی را پیدا کړی او روزلی وه، د شوروی اتحاد تر ماتیدو او محوه کیدو وروسته د همدوی لومړی درجه دښمنه ډله جوړه شوه.

داعش اوس د امریکې د پاره وروستنی وسیله ده چې القاعدې ته ډیر ورته والی لري. یوه پوښتنه داده چې داعش په دومره لنډ وخت کې څنګه دومره قوت و موند؟ زیات سیاسي مفسرین دی پوښتنې ته یو ډیر لنډ ځواب ورکوي: «ځکه چې امریکایي تر شا ولاړه ده»

امریکا د عراق په تیلو باندې د لاس رسی د پاره د صدام حسین رژیم د مستقیمی حملې په نتیجه کې په ۲۰۰۳ م میلادی کال کې له منځه یوړ او پر ځای د شعیه مذهب پیروانو ته چې په دی هیواد کې اکثریت جوړوی قدرت وروسپاره. د دی د پاره چې د عراق دا نوی د شعیه مذهب د پیروانو دولت د ایران د شعیه دولت سره اړیکې پیدا نکړی او بیا د امریکې دښمن دولت جوړ نه شی نو بهتره لاره دا و ګڼله شوه چې دا نوی دولت باید یو با ثباته دولت نه شی او تل باید د یوه تشنج سر مخ وی. د دی تر څنګ د سوریې دولت چې د بشارالاسد له خوا اداره کيږي او د ایران او روسی سره نژدی اړیکې لري هم باید را نسکور شی. داچې په سوریه کې د امریکې د پاره د نیغې مداخلې ته بهانه، نه جوړیدله او د القاعدې د ډلې سره یې هم مناسبات خراب شوی نو د همدې وجهی نه د نوی ډلې د میندلو تکل پیلیږي او په نتیجه کې د داعش ډله د ابوبکر البغدادي په مشرۍ په ۲۰۱۴ م کال کې تشکیل مومی.

(البغدادي په ۱۹۷۱م کال د عراق د سمارا په سیمه کې زیږیدلی دی. په بغداد کې یې د صدام حسین له پوهنتون څخه د الهیاتو په څانګه کې دوکتورا تر د لاسه کړیده. اصلی نوم یې ابراهیم آواد ابراهیم البدری دی. په ۲۰۰۴ کال کې د امریکایي عسکرو سره د مخامخ جګړې په وخت کې ونیول شو، او تر د ۲۰۰۹م کاله پوری د امریکایانو سره د بوکا په زندان کې بندی و. په ۲۰۱۱م کال کې په سوریه کې کورنی جګړه پیل شو او د ۲۰۱۴م کال د جولای په میاشت کې البغدادي د دولت ضد وسله والو یوایانو مشر شو. د دی ډلې نوم د داعش (دولت اسلامی عراق - شام) یا ISIS (Islamic State of Iraq- Syria) باندې شهرت وموند. څیړونکي)

د داعش په جوړیدو سره امریکا دوه لویو هدفونو ته رسیدل غوښتل او ل داچي د منځني ختيځ د تيلو په زخيرو باندې تسلط ولري او دويم داچي د عربي اسلامي نړۍ په نارامه کيدو سره د اسرائيلي دولت ساتنه او حمايه اسانه شي. د همدې هدفونو د پاره په احتياط سره د القاعدې په ځای د داعش نوي او تر ټولو بي رحمه او سنتي اسلامي ډله وسله واله کړه. په دې کار سره په سوريه کې درې ډوله د جنگ جبهې پرانستلې شوي: يوه د سوريې د دولت او شورشيانو جبهه، دويمه د ايران او سعودي عربستان ترمنځ او دريمه هم د ساړه جنگ په څير د امريکا او روس د دولتونو تر منځ د جنگ جبهه وه.

رپور وايي چې د تروريزم سره کومه جگړه چې د امريکي جمهوررئيس جورج ډبليو بوش په ۲۰۰۱ م کال کې اعلان کړيده، تر اوسه يې په زرگونو امريکايي او د نوري غربي هيوادونو لوراني او زامن خورلي دي. تر اوسه پورې (۶،۶) ټريليوونه امريکايي ډالريکي مصرف شويدي. په لسونو زرونو د هغو هيوادونو او لادونه يې خورلي چې د تروريزم په نوم جگړه پکې روانه ده او د نيمايي نه زياته برخه د دې هيوادونو آبادي چې د حساب نه وتلې خساره ده، له منځه وړي ده. خو د جگړې گټونکي او بايلونکي لا نه دي معلوم.

زما تبصره: اوس داسې ښکاري چې داعش په سوريه کې په خپل ماموريت کې نا کام شو. امريکا د دې ډلې نه د کار اخستنی د پاره دنوي جغرافيه په لټه کې ده. نښې نښانې داسې څرگندوي چې د دې ډلې نه د گټې پورته کونې ښه جغرافيه د افغانستان خاوره ده. له دې ځايه امريکا کولې شي چې داعش د فعاليت د انکشاف په ذريعه هم ايران، هم روس او هم د چين هيوادونه تر تهديد لاندې ونيسي.

ايران هم په افغانستان کې د خپلو مزدورانو او روزمزدانو نه په کلکه د دې غوښتونکي دي چې د لښکر فاطيمون ډله چې د افغان شعيه مذهبوځوانانو نه جوړه شوي او په عراق او سوريه کې د جنگيدلو ښه تجربه هم لري، د نورو قواو په زياتولو سره د امريکي او سعودي عربستان په وړاندې د جگړې د پاره آماده کاندې. روسيه هم لگيا ده د افغان طالبانو سره يې غورونه نژدې کړيدي چې د داعش په مقابله کې د دوي ملگرتيا ومنې. چين هم د روسي سره او هم د پاکستان سره شريک کار پيل کړيدي او په ټول توان سره زيار کاري چې دا جگړه د افغانستان په حدودو کې و ساتي.

د افغانستان په دننه کې هم د غلو او ډاره مارانو، غاصبينو، زورواکانو او ياغيانو هغه ډلې چې د بيل بيلو دولتونو د جاسوسيو له سازمانونو سره اړيکې لري په شدت سره لگيا دي او د مرکزي حکومت د ناتواني او حتی نابودې د پاره کار کوي.

دا ټول ضد افغاني حرکات ماته خود به خودې نه ښکاري او داسې معلومېږي چې افغانستان بيا هم د ټولو قوتونو د زور ازمایلو ميدان جوړيدونکي دي او ټول ضرر به يې همدا د څلورو لسيزو نه را پدې خوا د اور په لمبو کې سوي ملت چې اصلاً په تلفاتو کې حساب شويدي، زغمي.

ماته د دې ټولو ناخوالو نه د راوتلود پاره يوه لاره نظر ته راځي او هغه داچې: همدا اوس په افغانستان کې د ملگرو ملتو د امنيت د شورا له خوا يو پلاوي لگيادي د افغانستان په امنيتي حالاتو باندې په هيواد کې د ننه کار کوي، که ټول هغه افغانان چې نه د کومي تروريستي ډلې سره تړاو لري او نه د کوم زورواکي او لوتمار سره پيوند لري په پراخو مظاهرو (په هيواد کې دننه او هم د هيواد بهر) آن تر د غذايي اعتصابونو پورې لاس پورې کړي او د دې نړيوالو او وطني ليوانو له خوراک څخه خپل مظلوم ولس او برېښلي ملت وژغوري. بي له دې به همدا اور وي او همدا بيگناه گناهگار ملت. پای.

جنوري/۱۳/۲۰۱۸ . تورنتو - کاناډا